

Sygn. I C 301/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR del. do SO Marek Nadolny
Protokolant:	sekr. sądowy Małgorzata Bugiel

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2016 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa K. R.

przeciwko Gminnej Spółdzielni (...) B. z siedzibą w T.

o uchylenie uchwały

1. oddała powództwo;

2. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Słupsku na rzecz adwokata A. S. kwotę 221,40 zł (słownie: dwieście dwadzieścia jeden złotych 40/100) brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej na rzecz powódki z urzędu.

Na oryginale właściwy podpis

Sygn. akt I C 301/15

UZASADNIENIE

Powódka K. R. w pozwie z dnia 16 września 2015 roku domagała się uchylenia uchwały Zebrania Przedstawicieli Gminnej Spółdzielni (...) w T. o skreśleniu jej z listy członków spółdzielni z dnia 5 czerwca 2002 roku.

Uzasadniając swoje żądanie wskazała, iż w latach 2001 – 2002 poważnie chorowała. W konsekwencji nabyła prawo do renty. Wskazała, iż choroba utrzymuje się do dnia dzisiejszego. Podała, iż skreślenie jej z listy członków spółdzielni było podyktowane tym, iż nie uzupełniła wkładu członkowskiego. Zarzuciła, iż nie otrzymała przedmiotowej uchwały pomimo wezwań kierowanych do spółdzielni. W jej ocenie taki sposób rozstrzygnięcia jest sprzeczny z zasadami współżycia społecznego (k.2-3).

Postanowieniami z dnia 5 października 2015 roku powódka została zwolniona od kosztów sądowych od opłaty od pozwu oraz oddalony został jej wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu (k.24, 26).

Powódka wniosła skargę na postanowienie oddalające jej wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu (k.29).

Sąd uwzględnił wniosek powódki i postanowieniem z dnia 5 listopada 2015 roku uwzględnił jej wniosek (k.37).

Pozwana Gminna Spółdzielnia (...) B. w T. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu.

Uzasadniając swoje stanowisko podniosła zarzut przedawnienia roszczenia i w konsekwencji brak legitymacji powódki do wytoczenia powództwa. Powołała się na przepis art. 42 obowiązującej wówczas ustawy Prawo Spółdzielcze. Nie kwestionowała faktu, iż powódka była członkiem pozwanej Spółdzielni. Wskazała, iż powódka została skreślona z listy członków spółdzielni z uwagi na brak wpłaty 100 zł. O taką bowiem kwotę podwyższono udział członkowski, zobowiązując członków spółdzielni do jego uzupełnienia do 31 grudnia 2001 roku. W ocenie pozwanej powódka została zawiadomiona o powyższym (k.43-45).

SĄD USTALIŁ, CO NASTĘPUJE

Podczas Walnego Zgromadzenia Przedstawicieli pozwanej Gminnej Spółdzielni (...) B. z siedzibą w T., które odbyło się dnia 5 czerwca 2001 roku, podjęta została uchwała o podwyższeniu udziału członkowskiego z kwoty 100 zł. do kwoty 200 zł. Członkowie spółdzielni zobowiązani byli uzupełnić wkład członkowski do końca grudnia 2001 roku, pod rygorem skreślenia z listy członków Spółdzielni.

DOWÓD: protokół zebrania przedstawicieli Gminnej Spółdzielni (...) B. w T. z dnia 05-06-2001 roku (k.46-49), uchwała nr (...)/ (...) z dnia 05-06-2001 roku (k.50).

Pismem z dnia 28 grudnia 2001 roku powódka K. R. oraz jej nieżyjący już mąż E. R. – będący również członkiem pozwanej spółdzielni – zwrócili się do zarządu Spółdzielni o rozłożenie na raty należności wynikającej z obowiązkowego uzupełnienia wartości udziału członkowskiego po 50 zł. miesięcznie, począwszy od stycznia 2002 roku.

W odpowiedzi na powyższe pismo – Zarząd Spółdzielni – nie uwzględnił wniosku wskazując, iż nie może zmieniać uchwał podjętych przez walne zgromadzenie pozwanej spółdzielni.

Powódka – podobnie jak jej mąż – nie uzupełnili udziału członkowskiego. W konsekwencji uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 15 lutego 2002 roku, została skreślona z listy członków spółdzielni. O powyższym powódka została zawiadomiona pismem, które zawierało również uzasadnienie przyczyn skreślenia oraz pouczenie o sposobie odwołania. Pozwana i jej mąż wnieśli w terminie takowe odwołania, stosownie do §52 obowiązującego wówczas statutu pozwanej Spółdzielni.

Odwołania te były przedmiotem obrad zebrania przedstawicieli pozwanej Spółdzielni, które miało miejsce dnia 5 czerwca 2002 roku.

Okoliczności bezsporne.

Na zebraniu obecny był mąż powódki.

DOWÓD: protokół zebrania przedstawicieli Gminnej Spółdzielni (...) B. w T. (k.55-60), zeznanie prezesa zarządu pozwanej (protokół z dnia 12-04-2016 roku 00:20:55-00:44:21; k. 134-134v).

Mąż powódki nie był przez nią umocowany do reprezentowania powódki. Nie miał pełnomocnictwa udzielonego przez powódkę.

DOWÓD: zeznanie powódki (protokół z dnia 12-04-2016 roku 00:13:08-00:19:56; k. 133v-134), zeznanie prezesa zarządu pozwanej (protokół z dnia 12-04-2016 roku 00:20:55-00:44:21; k. 134-134v).

Powódka nie została zawiadomiona o terminie zebrania. Nie doręczono jej zawiadomienia o treści podjętej na zebraniu uchwały, jej uzasadnienia.

DOWÓD: zeznanie powódki (protokół z dnia 12-04-2016 roku 00:13:08-00:19:56; k. 133v-134).

Zebrania Przedstawicieli Gminnej Spółdzielni (...) B. w T. nie uwzględniło odwołania powódki utrzymując w mocy decyzję rady

Nadzorczej z dnia 15 lutego 2002 roku o skreśleniu powódki i jej męża z listy członków spółdzielni.

Okoliczności bezsporne.

Przelewem z dnia 16 lipca 2002 roku pozwana zwróciła równowartość wpłaconego wkładu powódce i jej mężowi.

DOWÓD: przelew z dnia 16-07-2002 roku (k.61).

W piśmie datowanym na 17 czerwca 2002 roku pozwana informowała powódkę, iż jej wniosek rozpoznany został przez Zebranie Przedstawicieli pozwanej spółdzielni w dniu 5 czerwca 2002 roku negatywnie. Pismo to nadano do powódki i jej męża dnia 18 czerwca 2002 roku.

DOWÓD: pismo pozwanej z dnia 17 czerwca 2002 roku wraz z dowodem nadania (k.75,76).

Dnia 15 listopada 2013 roku powódka została skierowana na leczenie do poradni(...).

DOWÓD: skierowanie (k.17).

Powódka jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 15,8391 ha użytków rolnych oraz (...),0738 ha przeliczeniowych.

DOWÓD: zaświadczenie z dnia (...) grudnia 2014 roku (k.17).

Powódka od dnia 5 stycznia 2015 roku do dnia (...) stycznia 2015 roku przebywała na oddziale wewnętrznym Szpitala w B..

DOWÓD: karta informacyjna (k.18).

Orzeczeniem z dnia 9 lutego 2015 roku powódka zaliczona została przez (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w B. do stopnia niepełnosprawności znacznego. Orzeczenie wydane zostało do dnia 28 lutego 2018 roku, przy czym ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 18 grudnia 2013 roku.

DOWÓD: Orzeczenie z dnia 9 lutego 2015 roku (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w B. (k.34)

Dnia 3 kwietnia 2015 roku wystawiona została recepta dotycząca objęcia powódki stałą opieką.

DOWÓD: recepta z dnia 03 kwietnia 2015 roku (k.20, 36).

Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 10 kwietnia 2015 roku powódka K. R. uznana została za niezdolną do samodzielnej egzystencji do dnia 30 kwietnia 2019 roku.

DOWÓD: orzeczenie lekarza orzecznika z dnia 10-04-2015 roku (k.16 i 35).

Pismem datowanym na 9 czerwca 2015 roku powódka wezwała pozwaną do przyjęcia jej w poczet członków spółdzielni, doręczenia jej uchwały o skreśleniu z listy członków spółdzielni, doręczenia uchwały o przyjęciu w poczet członków spółdzielni.

DOWÓD: pismo powódki z dnia 9 czerwca 2015 roku (k.(...)).

Pismem datowanym na 22 lipca 2015 roku złożonym pozwanej dnia 23 lipca 2015 roku, powódka wezwała pozwaną do usunięcia naruszenia prawa obejmującego bezczynność pozwanej, przejawiającą się w braku ustosunkowania się do wniosku w zakresie braku doręczenia jej uchwały o skreśleniu z listy członków spółdzielni.

DOWÓD: pismo powódki z dnia 22 lipca 2015 roku (k.6).

Pismem z dnia 4 sierpnia 2015 roku – nadanym tego samego dnia - powódka poinformowała została przez pozwaną, iż na Zebraniu Przedstawicieli w dniu 5 czerwca 2002 roku została skreślona z listy członków Spółdzielni w związku z niedopłaceniem do pełnego udziału członkowskiego do dnia 30 grudnia 2001 roku.

Zwrot udziału członkowskiego, który powódka miała opłacony na dzień 30 grudnia 2001 roku nastąpił przekazem pocztowym z dnia 17 lipca 2002 roku.

Okoliczności bezsporne.

Powódka w latach 2001 – 2002 znajdowała się pod opieką Poradni Lekarza Rodzinnego. Skorzystała z siedemnastu wizyt. Ponadto konsultowana była w Poradni (...) i (...). Dodatkowo w dniach od 22 do 29 sierpnia 2001 roku przebywała na leczeniu w Szpitalu w B..

DOWÓD: zaświadczenie lekarskie z dnia 25 sierpnia 2015 roku (k.7, 22).

SĄD ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Powyższe okoliczności były w części między stronami bezsporne, dodatkowo dowodzone były dokumentami, co do prawdziwości których nie były składane żadne zastrzeżenia.

W ocenie Sądu, złożone przez strony dokumenty tworzyły spójną i logiczną całość, wzajemnie się uzupełniając. Nie zawierały informacji sprzecznych bądź wzajemnie się wykluczających. W konsekwencji Sąd uznał je za wiarygodne.

Istota sporu sprowadzała się do ustalenia, czy powódka z zachowaniem ustawowego terminu zaskarżyła do Sądu przedmiotową uchwałę. W przypadku dopiero ustalenia, iż termin ten zachowała ustalenie, czy istnieją przesłanki do jej uchylenia.

Zgodnie z art. 299 k.p.c. jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, sąd dla wyjaśnienia tych faktów może dopuścić dowód z przesłuchania stron. Przy czym stosownie do art. 300 §1 k.p.c. za osobę prawną sąd przesłuchuje osoby wchodzące w skład organu uprawnionego do jej reprezentowania, przy czym sąd decyduje, czy przesłuchać wszystkie te osoby, czy też tylko niektóre z nich. Sąd za pozwanego przesłuchał prezesa zarządu pozwanej spółdzielni.

Sąd uznał co do zasady za wiarygodne zeznania stron. Były one jasne, spójne i logiczne. Ponadto wzajemnie się uzupełniały i stanowiły istotne uzupełnienie faktów wynikających z przedłożonych przez strony dokumentów. Nie zawierały – w zasadzie - informacji sprzecznych, wzajemnie się wykluczających.

Zeznania te przedstawiały okoliczności związane z podjęciem przedmiotowej uchwały, wskazywały na przesłanki jakie legły u podstaw jej podjęcia. Ponadto wynikały z nich kwestie wiążące się z doręczeniem zawiadomień o terminie odbycia zgromadzenia, na którym uchwała została podjęta, wiedzy powódki o podjętej uchwale, zawiadomieniu powódki o jej treści.

Sąd jednocześnie z ostrożnością ocenił zeznania stron. Strony są bowiem osobami najlepiej zorientowanymi w rzeczywistym stanie faktycznym sprawy. Bezpośrednie zainteresowanie wynikiem postępowania sądowego wpływa jednak na ujawnianie przez strony wiadomości, może spowodować świadome lub nieświadome ich zniekształcenie, a

nawet zatajenie. Dowód z przesłuchania stron jest w zasadzie tzw. dowodem „posiłkowym”, czyli przeprowadzanym tylko wtedy, gdy za pomocą innych środków dowodowych nie można uzyskać wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. W niniejszej sprawie niemożliwym było w oparciu o pozostałe przeprowadzone dowody ustalenie kwestii doręczenia powódce zawiadomienia o Zgromadzeniu, podczas którego doszło do podjęcia zaskarżonej uchwały, a także okoliczności wiążących się z jej zaskarżeniem przez powódkę. Wskazać należy, iż powódka jako osoba, której zawiadomienia miały być doręczane mogła okoliczności te najlepiej przedstawić.

Powołany wyżej przepis art. 299 k.p.c. określa relację dowodu z przesłuchania stron do całokształtu materiału dowodowego zebranego w danej sprawie, traktując wypowiedź dowodową strony jedynie jako ewentualne uzupełnienie materiału dowodowego.

Strony – na co Sąd wskazał wyżej - były niewątpliwie bezpośrednio zainteresowanymi wynikiem postępowania. Dlatego Sąd uznał te zeznania za wiarygodne w zakresie w jakim udało się te zeznania powiązać chociażby pośrednio w logiczną całość z innymi dowodami, potwierdzić, uzupełnić, zweryfikować.

W konsekwencji zeznania powódki sąd uznał co do zasady za wiarygodne. Były one jasne, spójne i logiczne, a ponadto wzajemnie się uzupełniały. Nie zawierały informacji sprzecznych, wzajemnie się wykluczających. Znajdowały oparcie w dokumentach uznanych przez Sąd za wiarygodne, stanowiąc ich uzupełnienie.

Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom prezesa zarządu pozwanej w części w jakiej twierdził on, iż powódka była zarówno zawiadomiona, jak i reprezentowana na Zgromadzeniu, w czasie którego podjęto kwestionowaną uchwałę. W ocenie Sądu brak jest dowodów ten fakt ten potwierdzających. W istocie pozwana przyznała, iż mąż powódki nie dysponował pełnomocnictwem od powódki, a fakt reprezentacji powódki wywodzono z faktu pozostawania w związku małżeńskim. W tym zakresie za wiarygodne Sąd uznał zeznania powódki. Pozwany nie udowodnił, by mąż powódki – obecny w czasie zgromadzenia – był przez powódkę umocowany do reprezentacji. W ocenie Sądu, ustalenia takiego nie można wywieść wyłącznie z faktu pozostawania powódki w związku małżeńskim.

Sąd nie doszukał się w zeznaniach stron – w pozostałym zakresie - nieprawdy, nie pojawiły się też powody do takiej podejrzliwości. Wewnętrzne przekonanie z uwzględnieniem wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego nakazują przyjąć, iż zwykłą normą postępowania ludzi, jest wierzyć w to, co dana osoba mówi, chyba że okaże się, iż ktoś na to zaufanie nie zasługuje. Sąd analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy uznał, iż zeznania stron – w zakresie objętym ustaleniami faktycznymi - na przymiot wiarygodności zasługują.

Kwestię wykreślenia członka ze spółdzielni oraz zaskarżenia takiej decyzji regulują przepisy art. 24 oraz art. 42 §3 i 6 ustawy z dnia 16 września 1982 r. (Dz.U. z 2001 roku Nr 69 poz. 724) Prawo spółdzielcze.

Sąd badał powyższe okoliczności uwzględniając stan prawny obowiązujący na dzień podjęcia przedmiotowej uchwały.

Przepis art. 24 §1 prawa spółdzielczego wskazywał, iż wykluczenie członka ze spółdzielni może nastąpić w wypadku, gdy z jego winy dalsze pozostawanie w spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami statutu spółdzielni lub zasadami współżycia społecznego. Statut powinien określać bliżej przyczyny wykluczenia. Stosownie do §2 powołanego wyżej art. 24 Prawa Spółdzielczego członek nie wykonujący obowiązków statutowych z przyczyn przez niego nie zawinionych może być pozbawiony członkostwa przez wykreślenie z rejestru członków spółdzielni. Przy czym do statutu powinien określać bliżej przyczyny wykreślenia.

Jednocześnie wykluczenie lub wykreślenie staje się skuteczne z chwilą doręczenia członkowi zawiadomienia o wykluczeniu lub wykreśleniu wraz z uzasadnieniem. Zawiadomienia dokonuje się pisemnie, a zawiadomienie zwrócone na skutek niezgłoszenia przez członka zmiany podanego przez niego adresu ma moc prawną doręczenia (art. 24 §3 Prawa Spółdzielczego).

Przy czym wykluczenia lub wykreślenia może dokonać, stosownie do postanowień statutu, rada nadzorcza lub walne zgromadzenie spółdzielni. Organ podejmujący uchwałę w tej sprawie powinien wysłuchać wyjaśnień

zainteresowanego członka. Jeżeli statut przewiduje właściwość rady nadzorczej, wówczas wykluczony lub wykreślony członek ma prawo odwołać się od jej uchwały o wykluczeniu lub wykreśleniu do walnego zgromadzenia oraz być obecny na jego obradach przy rozpatrywaniu tego odwołania i je popierać. O terminie walnego zgromadzenia odwołujący się powinien być zawiadomiony pod wskazanym przez niego w odwołaniu adresem co najmniej na siedem dni przed tym terminem.

Zgodnie z art. 42 §2 Prawa Spółdzielczego członek spółdzielni może zaskarżyć do sądu uchwałę z powodu jej niezgodności z prawem lub postanowieniami statutu i na tej samej podstawie uchwałę może zaskarżyć także zarząd spółdzielni.

Powództwo o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia – zgodnie z art. 42 §3 Prawa Spółdzielczego - powinno być wniesione w ciągu sześciu tygodni od dnia odbycia walnego zgromadzenia. Jeżeli zaś powództwo wnosi członek nieobecny na walnym zgromadzeniu na skutek jego wadliwego zwołania - w ciągu sześciu tygodni od dnia powzięcia wiadomości przez tego członka o uchwale, nie później jednak niż przed upływem roku od dnia odbycia walnego zgromadzenia.

Przepisy powyższe stosuje się również do wykluczonego lub wykreślonego członka w wypadku zaskarżenia przez niego uchwały o wykluczeniu lub wykreśleniu. Prawo zaskarżenia uchwały w sprawie wykluczenia lub wykreślenia przysługuje wyłącznie członkowi, którego uchwała dotyczy (art. 42 §6 Prawa Spółdzielczego).

Powołać również trzeba §4 powołanego wyżej przepisu, zgodnie z którym, jeżeli ustawa lub statut wymagają zawiadomienia członka o uchwale, termin sześciotygodniowy wskazany w paragrafie poprzedzającym biegnie od dnia tego zawiadomienia w sposób wskazany w statucie.

W konsekwencji, w pierwszej kolejności konieczne jest odniesienie się do zarzutu pozwanej spółdzielni, iż powództwo o uchylenie uchwały nr (...)/ (...) Zebrania Przedstawicieli Gminnej Spółdzielni (...) B. z siedzibą w T. z dnia 5 czerwca 2002 roku zostało wniesione przez powódkę z uchybieniem terminu przewidzianego w przywołanym wyżej przepisie art. 42 §3 ustawy Prawo spółdzielcze.

Zarzut ten, zdaniem Sądu, jest w pełni uzasadniony.

Powództwo o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia zasadniczo można wnieść do sądu w ciągu 6 tygodni od dnia odbycia walnego zgromadzenia. Sześciotygodniowy termin do zaskarżenia w trybie powództwa uchwały walnego zgromadzenia jest terminem zawitym prawa materialnego, a zatem nie podlega przywróceniu, w przeciwieństwie do terminów prawa procesowego. Pomimo sąd może nie uwzględnić upływu tego terminu, jeżeli za tym przemawiają racje wymienione w art. 42 § 5 prawa spółdzielczego. Termin ten liczy się od daty odbycia walnego zgromadzenia. Jeżeli z takim powództwem występuje członek nieobecny na walnym zgromadzeniu na skutek jego wadliwego zwołania (np. jak w niniejszej sprawie w razie niezawiadomienia go o czasie, miejscu i porządku obrad), wówczas termin ten wynosi 6 tygodni od dnia powzięcia wiadomości przez członka o uchwale, jednak nie później niż przed upływem roku od dnia odbycia walnego zgromadzenia.

Zaoferowany przez pozwaną spółdzielnię materiał dowodowy w postaci dokumentów - w tym pisma z dnia 17 czerwca 2002 roku wraz z potwierdzeniem nadania przesyłki poleconej nr (...) - wskazuje, iż pozwana wysłała do powódki informację, iż na Zebraniu Przedstawicieli w dniu 5 czerwca 2002 roku jej odwołanie od uchwały o skreśleniu K. i E. R. z listy członków spółdzielni w związku z niedopłaceniem do pełnego udziału członkowskiego do dnia 30 grudnia 2001 roku zostało załatwione negatywnie. Brak jest dowodu doręczenia powódce wyżej wskazanej korespondencji, a w konsekwencji brak podstaw do uznania, iż powódka została o powyższym prawidłowo zawiadomiona.

Powódka mając wiedzę o treści uchwały nr (...)/ (...) Zebrania Przedstawicieli Gminnej Spółdzielni (...)” B. z siedzibą w T. z dnia 5 czerwca 2001r., po skierowaniu w dniu 28 grudnia 2001r podania do Prezesa Gminnej Spółdzielni (...) o rozłożenie jej na raty miesięczne dopłat składki członkowskiej do pełnego udziału w wysokości 50 zł miesięcznie,

poczynając od 1 stycznia 2002r, w późniejszym czasie nie zainteresowała w jaki sposób rozpatrzono jej wniosek, wiedząc przy tym jakie konsekwencje wiążą się z nieopłaceniem wkładu członkowskiego.

Powódka podnosiła, że w latach 2001-2002 chorowała. W ocenie Sądu brak jest dowodów do uznania, iż stan zdrowia powódki w tym okresie wykluczał możliwość skontaktowania się powódki ze spółdzielnią i uzyskania istotnych dla niej informacji, czy też zaskarżenia przedmiotowej uchwały. Powódka K. R. przez ponad (...) lat nie interesowała się sprawami spółdzielni ani też nie wnosiła o udzielenie jej żadnych informacji, co do podejmowanych przez spółdzielnię uchwał czy organizowanych zebraniach. Z przedstawionej dokumentacji lekarskiej wynika, że sytuacja zdrowotna powódki uległa pogorszeniu w 2013 roku. Od daty wydania uchwały do tego czasu minęło wtedy ponad 10 lat. Dopiero pismem datowanym na 9 czerwca 2015 roku powódka wezwała pozwaną do przyjęcia jej w poczet członków spółdzielni, doręczenia jej uchwały o skreśleniu z listy członków spółdzielni, doręczenia uchwały o przyjęciu w poczet członków spółdzielni. W odpowiedzi, pismem z dnia 4 sierpnia 2015 roku pozwana poinformowała powódkę, iż na Zebraniu Przedstawicieli w dniu 5 czerwca 2002 roku została ona skreślona z listy członków Spółdzielni w związku z niedopłaceniem do pełnego udziału członkowskiego do dnia 30 grudnia 2001 roku.

Zdaniem Sądu, brak jest dowodów, że powódka przez zawity roczny okres od podjęcia przedmiotowej uchwały przez zgromadzenie nie była w stanie podjąć działań zmierzających do uchylenia przedmiotowej uchwały, tym bardziej upływ (...) lat od jej podjęcia potwierdza, że nie była ona zainteresowana sprawami spółdzielni i swoim w niej członkostwie.

Nadto małżonkowie K. i E. R. nie kwestionowali otrzymania od pozwanej, a przesłanej im przekazem pocztowym równowartości wpłaconego przez nich wkładu członkowskiego, co w konsekwencji powinno wywołać ich reakcję w zakresie działań zmierzających do ustalenia, czy nie doszło do podjęcia – nawet z naruszeniem ich praw – krzywdzącej ich uchwały. Nawet jeśli powódka, nie otrzymała korespondencji nadanej w dniu 18.06.2002r. to odbierając ów przekaz pocztowy zawierający wartość wkładu członkowskiego, mogła ów fakt – przy zachowaniu należytej staranności - powiązać ze skreśleniem jej wraz z mężem z listy członków spółdzielni. Mimo to nie podjęła żadnych działań zmierzających do wyjaśnienia tej kwestii i jak to wskazano powyżej nie zainteresowała się także sprawami spółdzielni.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Sądu powódka bezsprzecznie uchybiła terminowi do złożenia powództwa o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia.

Skoro uchwała nr (...)/ (...) Zebrania Przedstawicieli Gminnej Spółdzielni (...) B. z siedzibą w T. została wydana dnia 5 czerwca 2002r., a powódka złożyła pozew o jej uchylenie w dniu 16 września 2015r., żądanie powódki uznać należy za nieuzasadnione.

Rację ma bowiem pozwana, wskazując, że termin określony przez ustawodawcę do zaskarżenia uchwały wspólnoty, przewidziany w art. 42 § 3 ustawy Prawo spółdzielcze jest terminem zawitym i kończy się z upływem roku od dnia odbycia walnego zgromadzenia, oznacza to, że wraz z jego bezskutecznym upływem prawo zaskarżenia uchwały walnego zgromadzenia wygasa.

Nadto dodać należy, iż w ocenie Sądu nie zaistniały przesłanki wyrażone w art. 42 §5 ustawy Prawo spółdzielcze w zakresie wystąpienia usprawiedliwionych okoliczności, które tłumaczyłyby trzynastoletnie opóźnienie powódki w zaskarżeniu przedmiotowej uchwały, a opóźnienie to uznać należy za nadmierne. Powódka takich okoliczności nie udowodniła.

Wskazać należy, iż z zasady kontradyktoryjności procesu wynika, iż to strony obarczone zostały odpowiedzialnością za wynik procesu. Przy rozpoznawaniu sprawy rzeczą Sądu nie jest zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Rola sądu nie polega bowiem na wykonywaniu przezeń obowiązków procesowych ciążyących na stronach. Strona prowadzi więc proces na własne ryzyko dowodowe (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 17.12.1996r., sygn. I CKU (...); opubl.

OSNC 1997/6-7/76; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9.09.1998r., sygn. II UKN (...); opubl. OSNAP 1999/17/556; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25.03.1998r., sygn. II CKN (...); opubl. OSNC 1998/12/208).

Działanie z urzędu i przeprowadzenie dowodu nie wskazanego przez stronę jest dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach procesowych i musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia, np. w wypadku ujawnionej przez stronę bezradności czy w razie istnienia trudnych do przewyciężenia przez strony przeszkód, gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy nie był wystarczający dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z 5.11.1997r.; III CKN (...); opubl. OSNC 1998/3/52; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24.10.1996r.; sygn. III CKN (...); opubl. OSNC 1997/3/29). Takie okoliczności w sprawie nie miały miejsca. Ponadto powódka reprezentowana była przez fachowego pełnomocnika procesowego.

W ocenie Sądu, jedynie ustalenie, iż powódka zachowała termin do zaskarżenia do Sądu przedmiotowej uchwały mogłoby w okolicznościach niniejszej sprawy prowadzić do jej uchylenia z uwagi na pozbawienie powódki prawa do obrony w tak istotnej kwestii, jak członkostwo w Spółdzielni. Konsekwencją tego byłoby ustalenie, iż powódce uniemożliwiono przedstawienie jej stanowiska przed członkami zebrania pozwanej. Brak jest dowodów jednoznacznie wskazujących na zawiadomienie powódki o terminie zebrania z dnia 5 czerwca 2002 roku oraz późniejszego doręczenia jej zawiadomienia z uzasadnieniem, a zatem dowodu na to, iż prawa powódki jako członka spółdzielni zostały zachowane.

Uchwała walnego zgromadzenia niezgodna z prawem lub z postanowieniami statutu traci moc w razie jej prawomocnego uchylenia przez sąd. Jeżeli nie zapadnie wyrok orzekający uchylenie takiej uchwały, będzie ona obowiązywać członków spółdzielni mimo jej wadliwości.

Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 24 marca 2000 r. (sygn. I ACa (...)), uniemożliwienie członkowi wzięcia udziału w posiedzeniu organu spółdzielni rozpoznającego jego odwołanie jest takim uchybieniem formalnym, które pozwala bez przeprowadzenia dodatkowych ocen na stwierdzenie, że mogło ono wpłynąć na treść uchwały.

Wobec jednak ustalenia, iż powódka nie zachowała terminu rocznego od dnia odbycia zgromadzenia, do wytoczenia niniejszego powództwa, a jednocześnie brak jest podstaw do uznania, iż opóźnienie w zaskarżeniu uchwały jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami i nie jest nadmierne, Sąd mając powyższe okoliczności na uwadze, na podstawie art. 42 §3 i art. 42 §5 ustawy prawo spółdzielcze (według stanu obowiązującego w czasie podejmowania zaskarżonej uchwały) oddalił powództwo orzekając jak w punkcie 1 wyroku.

Przepis art. 108 § 1 k.p.c. nakazuje Sądowi rozstrzygać o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji.

Treść art. 98 § 1 k.p.c. reguluje kwestię kosztów procesu. Wynikają z tego przepisu dwie zasady: zasada odpowiedzialności za wynik procesu oraz zasada kosztów celowych. Strona przegrywająca jest bowiem obowiązana zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

W niniejszej sprawie strona wygrywająca – pozwana nie była reprezentowana przez fachowego pełnomocnika procesowego.

Powódka reprezentowana była przez fachowego pełnomocnika procesowego – adwokata ustanowionego z urzędu. Sąd zasądził od Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Słupsku na rzecz adwokata reprezentującego powódkę kwotę 180 zł. plus należny podatek VAT w wysokości 23% tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej na rzecz powódki z urzędu – łącznie 221,40 zł., orzekając na podstawie § 11 ustęp 1 punkt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez skarbu państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z dnia 3 października 2002 r.), jak w punkcie 2 wyroku.

Sąd stosował przepisy powołanego wyżej rozporządzenia z uwagi na treść §21 rozporządzenia ministra sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 roku poz. 1800) zgodnie z którym do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. (...) rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku, a pozew w niniejszej sprawie wniesiony został 16 września 2015 roku.

Na oryginale właściwy podpis